

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 września 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w K. stwierdził, że (...) sp. z o.o. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 1 057 084,39 zł w tym:

- 1) z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres od kwietnia 2020 r. do czerwca 2021 r. w kwocie 703 289,44 zł i odsetek w kwocie 35 918,00 zł;
- 2) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od kwietnia 2020 r. do czerwca 2021 r. w kwocie 233 035,82 zł i odsetek w kwocie 11 636,00 zł;
- 3) z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od kwietnia 2020 r. do czerwca 2021 r. w kwocie 69 670,13 zł i odsetek w kwocie 3 535,00 zł;

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 i art.32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. 2015.121).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż płatnik nie dopełnił obowiązku wynikającego z art.46 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z czym Zakład wydał decyzję określającą wysokość należności. Zakład zaznaczył, że niniejsza decyzja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, bez uprzedniego doręczenia upomnienia oraz, że stanowi podstawę do wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości dłużnika, a także podstawę do zabezpieczenia należności z tytułu składek ustawowym prawem zastawu na wszystkich ruchomościach dłużnika.

/decyzja k.15 – 16 akt ZUS/

W dniu 11 października 2021 r. pełnomocnik płatnika składek (...) sp. z o.o. złożył odwołanie od ww. decyzji zaskarżając ją w całości. Skarżonej decyzji zarzucono:

- naruszenie zapisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 i 77 kpa w zw. z art.123 usus i art. 180 § 1 kpa - poprzez nieprzeprowadzenie właściwego i kompleksowego postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy oraz brak wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego wpływającego w sposób oczywisty na ustalenie, czy płatnik składek wywiązuje się z obowiązków nałożonych na niego art. 46 ust. 1 usus, co wyrażało się nieuwzględnieniem umów zawartych pomiędzy płatnikiem składek, a organem rentowym w zakresie rozłożenia na raty składek należnych za badany okres.

- wynikający z powyższego naruszenia przepisów postępowania - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę kwestionowanej decyzji, a polegający na stwierdzeniu, że skarżący płatnik składek nie wywiązuje się z obowiązku nałożonego przepisem art. 46 ust. 1 polegającego m.in. na rozliczaniu i opłacaniu należnych składek za każdy miesiąc, podczas gdy z prawidłowo zebranego materiału dowodowego wynika, że płatnikowi organ rentowy z mocy zawartych umów rozłożył na raty należne składki i przesunął termin ich płatności, a umowy są wykonywane.

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 29 ust.1, ust.1a) i 2 usus poprzez ich niezastosowanie, co polegało na pominięciu, że prawidłowo ustalony stan faktyczny sprawy podlega art. 29 ust.1, ust.1a) i 2, a zatem, że w okolicznościach niniejszej sprawy płatnik oraz organ rentowy obowiązują umowy o rozłożenie na raty składek za badany przez organ okres, a także poprzez naliczenie odsetek sprzecznie z dyspozycją art. 29 ust. 2 usus.

Z uwagi na powyższe pełnomocnik płatnika wniósł o:

- zastosowanie przez organ rentowy art. 477⁹ § 2 kpc zdanie drugie i uchylenie zaskarżonej decyzji oraz umorzenie postępowania jako bezprzedmiotowego (art.105 § 1 kpa).

- w razie przekazania sprawy do Sądu Okręgowego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc o zmianę zaskarżonej decyzji oraz orzeczenie, że (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. nie jest dłużnikiem Zakład Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od kwietnia 2020 r. do czerwca 2021 r. włącznie wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

/odwołanie k.3 – 12/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od (...) sp. z o.o. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Organ rentowy uznał za słuszny jedynie zarzut w zakresie błędnego naliczenia odsetek, stąd decyzja z dnia 22.11.2021 r, która zmieniła zaskarżoną decyzję.

/odpowiedź na odwołanie k.255 – 256/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. nie opłacił w pełnej wysokości należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od kwietnia 2020 r. do czerwca 2021 r.

/okoliczność bezsporna/

(...) sp. z o.o. co do składek za okres od marca 2020 r. do czerwca 2021 r. składał wnioski o rozłożenie na raty należności z tego tytułu.

/okoliczność bezsporna/

Organ rentowy uwzględnił wszystkie wnioski Spółki i zostały zawarte z organem następujące umowy o rozłożenie na raty należności:

- umowa z dnia 10 lipca 2020 r. – należności za okres od marca do kwietnia 2020 r. w kwocie 95 679,71 zł.
- umowa nr (...) z dnia 11 września 2020 r. - należność za czerwiec 2020 r. w kwocie 77 646,49 zł.
- umowa nr (...) z dnia 11 września 2020 r. - należność za lipiec 2020 r. w kwocie 88 455,02 zł.
- umowa z dnia 18 września 2020 r. - należność za sierpień 2020 r. w kwocie 126 098,50 zł.
- umowa z dnia 8 października 2020 r. - należności za maj 2020 r. w kwocie 51 521,33 zł.
- umowa z dnia 9 grudnia 2020 r. – należności za październik 2020 r. w kwocie 97 005,42 zł.
- umowa z dnia 10 grudnia 2020 r. – należności za wrzesień 2020 r. w kwocie 89 096,70 zł.
- umowa nr (...) z dnia 11 lutego 2021 r. – należności za listopad 2020 r. w kwocie 102 599,26 zł.
- umowa nr (...) z dnia 11 lutego 2021 r. – należności za grudzień 2020 r. w kwocie 68 542,34 zł.

- umowa z dnia 25 marca 2021 r. – należności za styczeń 2021 r. w kwocie 87 772,58 zł.
- umowa nr (...) z dnia 6 maja 2021 r. – należności za luty 2021 r. w kwocie 110 825,40 zł.
- umowa nr (...) z dnia 6 maja 2021 r. – należności za marzec 2021 r. w kwocie 142 772,09 zł.
- umowa z dnia 10 czerwca 2021 r. – należności za kwiecień 2021 r. w kwocie 102 981,52 zł.
- umowa z dnia 9 lipca 2021 r. – należności za maj 2021 r. w kwocie 95 552,22 zł.
- umowa z dnia 13 września 2021 r. – należności za czerwiec 2021 r. w kwocie 77 511,61 zł.

W ramach zawartych umów dłużnik uznał kwotę wskazanych należności, a wierzyciel zobowiązał się do niewszczywania postępowań egzekucyjnych przez okres obowiązywania umowy w stosunku do należności z tytułu składek objętych tą umową. Strony ustaliły, że rozwiązanie umowy o rozłożenie na raty należności z tytułu składek następuje w przypadkach określonych w umowie. Po rozwiązaniu umowy należności z tytułu składek miały stać się wymagalne wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na zasadach określonych w umowie i podlegać ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej.

/umowy w aktach sprawy/

Płatnik składek spłaca kwoty wynikające z zawartych umów w prawidłowej wysokości i terminach wynikających z umów.

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją z dnia 7 września 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w K. stwierdził, że (...) sp. z o.o. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

/decyzja k.15 – 16 akt ZUS/

Decyzją z dnia 22 listopada 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że określił kwotę zadłużenia płatnika na 1 006 025,10 zł, a kwotę odsetek na 29,71 zł. Odsetki zostały naliczone zgodnie z wnioskami o układ ratalny.

/decyzja k.20 – 22 akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o powołane w sprawie dowody z dokumentów, których strony nie kwestionowały.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął wniosek pełnomocnika płatnika o powołanie dowodu z informacji o aktualnej wysokości zobowiązania z tytułu składek. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że płatnik spłaca swoje zadłużenie względem ZUS, a okoliczność ta jest nieistotna dla rozstrzygnięcia sprawy. Nadto Sąd bada w niniejszym postępowaniu stan zadłużenia na dzień wydanej decyzji. Skoro postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wszczyna się poprzez wniesienie odwołania od negatywnej decyzji organu rentowego, to postępowanie to ma na celu zweryfikowanie stanowiska tego organu wyrażonego w decyzji, a więc ze swej istoty weryfikacja ta nie powinna uwzględniać stanu istniejącego w dacie późniejszej niż data jej wydania. Zakres kognicji sądu ubezpieczeń społecznych jest zatem ściśle uzależniony od tego, co było przedmiotem rozstrzygnięcia organu rentowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 6 lutego 2020 r. III AUa 1026/19 Lex nr 2956498).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy podnieść, że w niniejszym postępowaniu Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 15 zzs(1) ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 2.03.2020 r o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem , przeciwdziałaniem i zwalczaniem C. – 19(...)/Dz.U. 2021 poz. 2095 t.j/, w związku z brakiem możliwości przeprowadzenia posiedzenia zdalnego (brak środków technicznych) i brakiem konieczności przeprowadzenia rozprawy. W rozpoznawanej sprawie strony nie wnosiły o rozpoznanie sprawy na rozprawie, a złożone dotychczas pisma procesowe i brak wniosków dowodowych dawały podstawę do przyjęcia, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przypadku, gdy głosy stron miałyby się ograniczyć tylko do powtórzenia argumentacji zawartej w pismach procesowych, to wyznaczanie rozprawy tylko w tym celu nie wydaje się uzasadnione./tak wyrok SA w Gdańsku z dnia 26.06.2018, III AUa 1815/17/. Sprawa nie miała charakteru wielowątkowego, wymagającego wyjaśnienia twierdzeń stron oraz odniesienia się do złożonych wniosków dowodowych. Sprawa w świetle stanowisk stron i zebranych dokumentów nie budziła żadnych wątpliwości./por. wyrok SA w Warszawie z dnia 26.04.2018, VI ACa 1694/17/

W punkcie 1 sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie w zakresie zmiany zaskarżonej decyzji decyzją z dnia 22 listopada 2021 r., bowiem wobec zmiany stanowiska organu rentowego , co do wysokości odsetek określonej w treści zaskarżonej decyzji , a tym samym uwzględnienia stanowiska strony skarżącej , orzekanie w tym przedmiocie stało się zbędne.

Skarżący nie wniósł odwołania od decyzji z dnia 22.11.2021 r.

W pozostałym zakresie odwołanie okazało niezasadne.

Na wstępie należy wskazać, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (por. postanowienia z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831, wyrok z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09, LEX nr 604210, wyrok z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie II UK 360/10, LEX 901610). Stanowisko to w niniejszej sprawie oznacza konieczność odpowiedzi na pytanie, czy płatnik składek (...) sp. z o.o. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy i czy kwoty należności wskazane w decyzji są prawidłowe.

Stosownie do treści art.46 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz.424) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczyć, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz obliczać należne składki na ubezpieczenia za każdy miesiąc kalendarzowy.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości ,że płatnik składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. nie opłacił w pełnej wysokości należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od kwietnia 2020 r. do czerwca 2021 r. Zdaniem płatnika organ rentowy nie miał jednak podstaw do wydania decyzji w zakresie ustalenia wysokości należności z tytułu składek, bowiem zadłużenie to jest spłacane stosownie do zawartych przez płatnika umów z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Zdaniem Sądu organ rentowy , stosownie do treści art.83 ust.1 punkt 1 ww. ustawy, miał jednak prawo wydać decyzję w zakresie ustalenia wysokości zaległości, która w swojej treści jedynie określa należności płatnika z tytułu nieopłaconych składek, po uwzględnieniu dokonanych już wpłat, zgodnie z unormowaniami zawartymi w układzie ratalnym. Organ rentowy, wydając zaskarżoną decyzję w celu określenia zadłużenia do ewentualnego przyszłego ustanowienia zabezpieczenia należności, nie naruszył układu ratalnego zawartego z płatnikiem. Zawarcie umowy ratalnej nie wyklucza bowiem ustanowienia zabezpieczenia hipotecznego, albo zastawu. Ustanowienie zabezpieczenia należności nie stanowi również egzekucji roszczenia. Płatnik do czasu uregulowania zobowiązania pozostaje dłużnikiem wobec organu rentowego. Tak też jest

tytułowany w umowie ratalnej. Zaległość na koncie z tytułu nieopłaconych składek nadal występuje i może podlegać zabezpieczeniu./por. w tym zakresie wyrok SA w Szczecinie z dnia 14.11.2019 r, IIIAUa 152/19, legalis nr 2279164, wyrok SA w Łodzi z dnia 12.03.2013 r, IIIAUa 953/12, lex nr 1293646/

Należy przypomnieć, że zawarcie umowy ratalnej nie powoduje zmiany ustawowych terminów płatności składek. Termin płatności nie może ulec przedłużeniu, bo ten już minął, wobec czego na raty rozkłada się niesporne, uznane zadłużenie.

Reasumując, nie można uznać, iż zaskarżona decyzja jest bezzasadna, bowiem nie jest kwestionowane ani istnienie zaległości składkowych, ani ich wysokość i Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Na marginesie należy wskazać, iż cel jakim kierował się organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję ma charakter tylko asekuracyjny, bowiem Zakład dysponuje umowami ratalnymi, które płatnik wykonuje oraz gwarancją (wynikającą z umów), iż w przypadku niedochowania warunków tego układu cała należność jest natychmiast wymagalna.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. , a wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustalił zgodnie z §2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265 ze zm.).